

Desè aniversari dels Matins de l'Orgue (Alaró, 17 de desembre de 2016)

Homenatge al mestre orguener Gerhard Grenzing

Gerhard Grenzing *El creador d'orgues*

Grenzing, fotografiat a l'orgue d'Alaró abans d'iniciar el procés de reconstrucció.

Girant l'ullada cap enrera

Opinió

■ Octubre del 2000. L'Orfeó d'Alaró va a cantar a Pallejà i l'orguener Gerhard Grenzing ens proporciona un orgue positiu pel concert. Després ens convida a visitar el seu taller al Papiol on ens entrega el presupost per recuperar l'instrument alaroner.

Assumírem la tasca gegantina que teníem al davant. Durant sis anys la vàrem desenvolupar tots i cada un dels membres de l'Orfeó. Vendes al mercadet de Consell, *xiringuito* a la Fira d'Alaró, concerts, campanya d'apadrinament de tubs, subvencions... Tot valia per tal de fer bo l'objectiu de la campanya: "Entre tots sonarà".

Ullada il·lusionada quan tornam al Papiol per sentir sonar les primeres notes al taller i quan vàrem veure a la plaça el tràiler que ens duia el fruit de tanta lluita. Tot va de pressa. Tot encaixa com un trencaclosques dins el nínxol de l'antic orgue, del que ja s'ha restaurat la façana. Proves d'acústica, afinació, primera sonada per Sant Roc i primer concert l'octubre de 2006. Al desembre encetam els concerts setmanals dels *Matins de l'Orgue*. Ara fa 10 anys.

Deu anys que semblen un somni. Quasi ningú donava crèdit ni continuïtat al projecte. Deu anys d'acostar la música i la cultura a un poble de la comarca entre el Raiguer i la serra de Tramuntana. Deu anys durant els quals el lema "música i mercat a Alaró" ha transcendit fronteres locals i es recomana a guies turístiques en alemany.

El meu reconeixement a Miquel Bennàssar, Toni Rebassa, Hans Mankhe, Sebastià Jaume, Joan Simonet, a tot l'Orfeó..., impulsors del projecte que quedarà a Alaró per sempre. I a tots els col·laboradors i seguidors dels *Matins de l'Orgue* i als músics. Entre tots sona i que sigui per molts d'anys. Gràcies mestre Gerhard Grenzing.

Enric Mas
President de l'Orfeó d'Alaró

*Concert de
l'Orfeó d'Alaró*

Concert número 469 Dissabte, 17 de desembre de 2016 / Església d'Alaró

Programa

- Fantasia sobre el nom de GRENZING (improvisació)
Violoncel: Miquel Bennàssar Bonnín
A l'orgue: Miquel Bennàssar

- Prelude and Fugue in g minor
Antoni Mairata March (1994)
A l'orgue: Arnau Reynés

- Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 662
Johann Sebastian Bach (1685-1750)
A l'orgue: Bartomeu Mut

- Präludium und Fuge in C-Dur
Georg Böhm (1661-1733)
A l'orgue: Bartomeu Mut

- Nun komm der Heiden Heiland BWV 559
Johann Sebastian Bach (1685-1750)
A l'orgue: Nofre Morey Munar

- Passacaglia ex d BuxWV 161
Dieterich Buxtehude (1637-1707)
A l'orgue: Nofre Morey Munar

- Passacaglia, con Pedale pro Organo pleno
BWV 582
Johann Sebastian Bach (1685-1750)
A l'orgue: Miquel Bennàssar

*Orgue Bosch-Grenzing
de la Parròquia de
Sant Bartomeu d'Alaró
Dibuix de Llorenç Gual*

■ El nostre agraïment: A l'**Ajuntament d'Alaró** pel seu suport que ha permès la continuïtat del cicle. ■ A la **Parròquia**, per obrir les portes de l'església als amants de la música. ■ A la **conselleria de Turisme**, per finançar la recuperació de l'instrument. ■ A tots els **alaroners** que contribueixen a la restauració. ■ A **Miquel Bennàssar**, per la seva constància com a director del cicle i organista titular. ■ A tots els **músics** que han participat en el cicle. ■ A tots els **oïents**

Un patrimoni salvat

Testimoni

■ Durant la segona dècada dels seixanta, els orgues mallorquins varen rebre la visita d'un jove orguener alemany que, amb el temps, esdevindria la pedra angular en les restauracions dels orgues històrics de l'illa i un gran mestre amb reconeixement internacional.

Fou l'agost del 1967 quan el mestre aterrà a l'illa. Abans havia arribat a Catalunya al taller de Gabriel Blancafort, després d'haver-se format com a orguener a Hamburg i altres tallers europeus.

Amb l'arribada de Grenzing a Mallorca es fundarà l'Associació Jordi Bosch d'Amics de l'Orgue, conjuntament amb Mn. Antoni Matheu, el pare Francesc Batle, TOR, Mn. Josep Estelrich i uns quants més, per així donar a conèixer el gran patrimoni organístic mallorquí i divulgar-ne la seva vàlua. Després, vendrien les restauracions del Socors, Sant Jeroni, Banyalbufar i un enfilall ben nodrit de fins a 17 orgues restaurats i 6 de nous fins al dia d'avui.

*Grenzing,
al seu taller
del Papiol*

Per poder restaurar un orgue antic cal seguir una secular i ininterrompuda tradició artesanal, per tant és necessari tenir una habilitat artesana a les mans. Però sobretot és fonamental una especial percepció de l'oïda i una extraordinària sensibilitat artesana de la ment que restaura o reconstrueix i en el cor que hi posa el seu sentiment.

Restaurar un orgue antic no és tan sols tornar a l'instrument la forma i la manera en que fou concebut originalment (com diu Grenzing: Treballar en sentit d'origen, entrant dins la ment de l'autor, s'ha de ser fidel a l'autenticitat"), sinó també en retornar-li la bellesa del seu so primigeni, amb el que l'artesà orguener intentava expressar els seus propis sentiments, la seva pròpia forma de veure lo bell i bo de la vida, era en definitiva el segell de la seva pròpia identitat. Això

és la filosofia que el mestre Grenzing ha transmès sempre en les restauracions que ha dut a terme, amarar-se de l'esperit dels antics orgueners.

Vaig conèixer Gerhard Grenzing a principis dels 80, quan havia començat a restaurar l'orgue Caymari de sa Pobla. Jo havia iniciat els meus estudis musicals de piano i tocava l'orgue a l'església de forma autodidacta. Encara record com, un cop acabada la cadireta, em demanà si podia tocar-la per assaborir-ne el resultat. Per a mi, un jove de 16 anys, aquest fet em marcà tant, que jamai abandonaria aquest instrument. Puc dir sense por a equivocar-me, que el fet d'haver dedicat la meua vida professional a l'orgue, es degut en gran part al fet d'haver conegut Gerhard Grenzing. Ell em feu estimar-lo i endinsar-me dins l'univers fascinant que és l'Orgue.

Els orgues nous creats pel mestre Grenzing traspuen poesia, perquè ell, assedegat per voler copsar l'esperit i l'essència dels orgueners de segles passats (com l'orguener reial Jordi Bosch, el seu ídol), ha sabut assimilar llurs tècniques de construcció, assolint així el seu propi estil que és únic dins el panorama organístic mundial. El so dels seus orgues flueix i entra dins la pell omplint l'espai, té ànima, perquè com ell diu: "No cal forçar-lo, sinó llenega". D'això se'n diu: Energia.

Com molt encertadament ha escrit el Pare Batle: "Els mallorquins mai per mai podem agrair degudament tot quant Gerhard Grenzing ha fet perquè el nostre tresor dels orgues històrics sigui valorat, respectat, conservat i estimat", jo hi vull afegir que, tal vegada, el que ha fet el mestre Grenzing durant aquests quasi 50 anys creant i restaurant orgues arreu del món, sigui només una petita gota dins la mar. Però la mar no seria tan gran sense aquesta gota.

Gràcies amic Gerhard, de tot cor, i que per molts d'anys ens puguis seguir emocionant amb l'ànima dels teus instruments.

L'orguener i l'autor de l'article fotografiats junts.

Miquel Bennàssar
Organista i director artístic dels Matins de l'Orgue

Els nostres orgues històrics

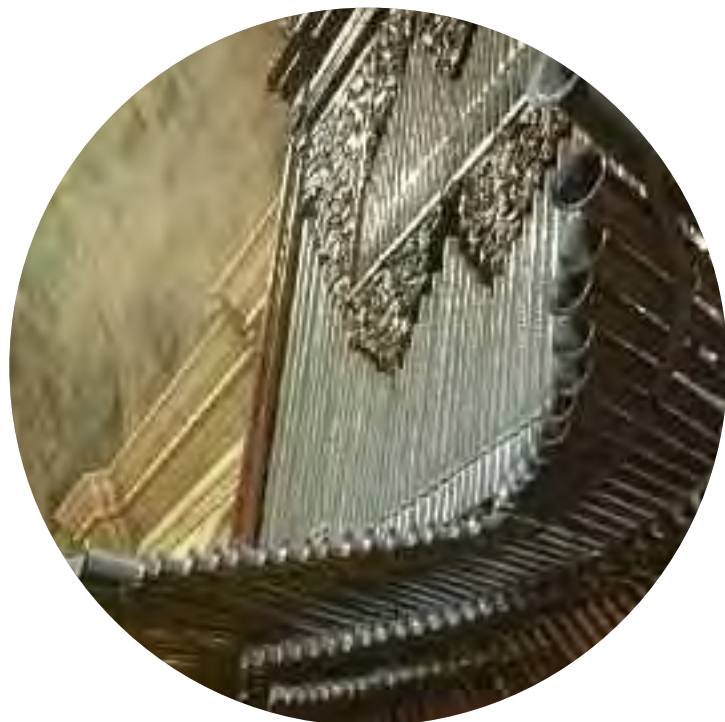
Crònica

■ Potser sigui Mallorca un cas únic en tota la mediterrània pel nombre i qualitat del orgues històrics que hi ha a les esglésies de la nostra illa. I la major part d'ells foren concebuts i construïts per orgueners illencs, dels quals hi ha hagut a la nostra illa grans nissagues com els Caymari o els Bosch. Aquesta singularitat dóna als esmentats instruments una sonoritat i claredat de so excepcionals tals que els fa únics.

Des de fa una cinquantena d'anys, els nostres orgues històrics són reconeguts, valorats, estimats i restaurats adequadament amb criteris històrics i científics gràcies al treball de persones que varen saber intuir el gran valor artístic i històric dels orgues de les nostres esglésies, aleshores abandonats i malmesos la majoria d'ells, i varen treballar ardidament per recobrar el gran potencial sonor dels nostres instruments.

Entre aquestes persones, destaca de manera eminent l'orguener Gerhard Grenzing, pioner, en la dècada dels 70 del segle passat, en valorar, donar a conèixer i restaurar amb criteris respectuosos amb la seva originalitat, els antics orgues de les nostres esglésies, tornant-los a la seva primitiva sonoritat. Així va començar restaurant els orgues del Socors i de Sant Jeroni de Palma, l'emblemàtic orgue de Jordi Bosch, de Santanyí, i una vintena d'instruments a diverses esglésies de l'illa. I si no va poder fer més fou per manca de finançament.

Fundà, juntament amb uns quants amics, l'Associació Jordi Bosch d'Amics de l'Orgue, l'any 1970, amb la finalitat de donar a conèixer i va-

lorar els nostres orgues històrics, promovent concerts i altres activitats. L'abril del 1972, la susdita associació organitzava el *Primer Seminari Internacional pel Coneixement, Interpretació i Estudi de la Música Ibèrica d'Orgue*. Les ensenyances pràctiques d'aquest Seminari es realitzaren principalment als orgues del Socors i de sant Jeroni, recentment restaurats per Grenzing. L'assistència d'alumnes fou nombrosa i l'esdeveniment tot un èxit. (Guard encara zelosament el diploma de participant actiu firmat per Montserrat Torrent, organista, Gerhard Grenzing, orguener, i Macario Santiago Kastner, musicòleg, professors i directors del Seminari. Són records inesborrables). Després han vingut bons orgueners i organistes que han sabut seguir els mateixos criteris de respecte total als instruments històrics. Però no podem oblidar el qui, juntament amb l'organista Mn. Antoni Matheu, va obrir camí. Gràcies principalment a Gerhard Grenzing, el nostre gran orguener Jordi Bosch i els nostres orgues històrics són coneguts i valorats arreu del món, ja que els ha donat a conèixer amb diverses ponències presentades als Congressos Mundials d'Orgueners.

No podem oblidar també que Gerhard Grenzing ens ha deixat uns quants excel·lents instruments totalment concebuts i realitzats per ell i el seu equip al taller d'El Papiol i que actualitzen la clara sonoritat dels nostres antics orgues: el gran orgue de la Basílica de Sant Francesc de Palma, el de la parròquia d'Alaró, el de l'església de Sant Francesc d'Inca i el de la parròquia de Sant Agustí, a Palma. Els mallorquins mai per mai podrem agrair degudament tot quant Gerhard Grenzing ha fet perquè el nostre tresor dels orgues històrics sigui valorat, respectat, conservat i estimat. Gràcies, bon amic, de tot cor.

Francesc Batle Pons
TOR

D'esquerra a dreta: orgues dels Socors, Sant Jeroni, Banyalbufar i sa Pobla.

23 petjades mallorquines

Catàleg

23 petjades a Mallorca. Sis cops que un orgue illenc sona per primera vegada, en 17 ocasions recupera la veu perduda dècades enrera o cura la infecció que ha fet malbé el seu sò per mor d'un tractament equivocat. Orgues nous, orgues restaurats orgues reconstruïts, aquest és el llegat de Grenzing a una illa a la que arribà fa gairebé 50 anys.

■ 1969

Parròquia d'Estellencs

Orgue d'Antoni Portell de 1865. L'instrument estava situat originalment al centre del cor. A principis del segle XX fou retirat al costat de l'Evangeli perquè tapava la rossa. Durant la restauració, Grenzing el retornà al lloc original, fet que millorà la sonoritat.

■ 1970

Església dels Socors (Palma)

Orgue de Sebastià i Damià Caymari, 1702. Els quatre jocs de batalla i la gran corneta elevada no corresponen a l'orgue original. S'ha suposat que aquests registres foren afegits per Jordi Bosch i fins i tot s'ha donat la data de 1755, quan l'orguener només tenia 16 anys. Es pensa que l'ampliació de l'orgue major, secret inclòs, és de Gabriel Thomàs. Grenzing el restaura entre 1969 i 1970.

■ 1971

Parròquia de la Nativitat (Banyalbufar)

Aquest orgue prové del Convent de Sant Domingo de Palma, estava ubicat a la capella del Roser. El 1847 fou traslladat a Banyalbufar. Gerhard Grenzing el va restaurar entre 1971 i 1994.

Sant Jeroni (Palma)

Orgue de Mateu Bosch de 1746. L'instrument estava situat a la tribuna lateral que hi ha damunt l'actual capella de la Concepció enfront del portal de Santa Elisabet. L'any 1910 va ésser traslladat al cor, el lloc actual, per Julià Munar. Grenzing el va restaurar el 1971.

Parròquia de Sant Joan Baptista (Calvià)

Orgueners: Antoni i Miquel Cardell. Inaugurat el 24 d'abril de 1910. Va ser restaurat per Gerhard Grenzing entre el juliol i el setembre de l'any 1971. El treball consistí en una acurada neteja i reparació dels 660 tubs de l'instrument. El dotà de motor del ventilador i fou inaugurat el 19 de setembre del mateix any, amb un concert de l'organista mossèn Antoni Matheu.

Parròquia de Sant Pere (Petra)

Orgue de Sebastià i Damià Caymari del 1695.

Restauració de la cadireta per part de Gerhard Grenzing.

■ 1972

Parròquia de l'Assumpció de la Mare de Déu (Puigpunyent)

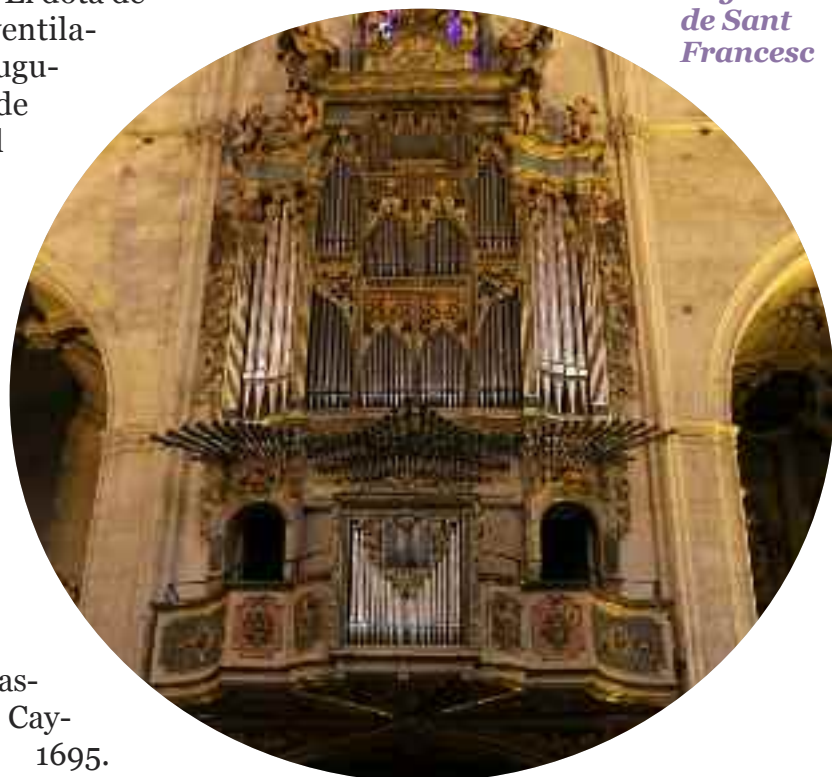
Orgue d'Antoni Portell i Fullana de 1854-55. Restaurat per Grenzing el 1971.

■ 1972

Parròquia de la Nativitat de Nostra Senyora (Fornalutx)

Any 1584. El 1756 el reconstruí Damià Caymari fill. Restauració de Gerhard Grenzing duta a terme en el decurs de l'any 1972.

Orgue de Sant Francesc

Orgue de Santanyí

Parròquia de Sant Joan Baptista (Deià)

Orgue atribuït a Antoni Portell i Fullana d'abans de 1861. Recuperà el seu so original gràcies a la restauració de Gerhard Grenzing. Fou reformat el 2004.

Parròquia de Sant Agustí (Palma)

Orgue nou de Gerhard Grenzing, fou inaugurat al cap de dos anys.

■ 1977

Convent de Sant Domingo (Pollença)

Orgue de Lluís Navarro 1732. En la primera exclaustració de 1821, l'instrument va esser desmuntat i depositat a l'església parroquial. El 1825 tornà al seu lloc d'origen. Fou restaurat per Grenzing el 1977 i el 1994 es va fer una segona intervenció.

■ 1979

Orgue positiu

Per a George Bowden.

Parròquia de Santa Aina (Moscari)

Orgue de Julià Munar 1863-

73. Restaurat per Grenzing a partir de setembre de 1978. Inaugurat per Arnau Reynés el 10 de novembre de 1979.

■ 1980

Orgue nou

Per a mossèn Antoni Matheu.

■ 1981

Parròquia de Santa Creu (Palma)

La notícia més antiga d'un orgue a aquesta església és de 1562. L'actual el començà Damià Caymari II i va esser acabat per Pere Josep Bosch, remodelat per Julià Munar i restaurat per Grenzing, que li posà pedaler, el 1981.

■ 1983

Convent de Sant Francesc de Paula (Campos)

Construït per Gabriel Thomàs el 1823. Restaurat i completat per Gerhard Grenzing entre el 1982 i 1983.

■ 1984

Parròquia de Sant Miquel (Llucmajor)

El 1912 l'orguener Antoni Cardell, sota la direcció del pare Miquel Cardell, trasllada l'orgue de Santa Eulàlia a Llucmajor. Havia estat construït per l'orguener suís Ludwig Scherrer el 1804. Fou beneït l'11 d'agost de 1912 i restaurat el 1984 per Grenzing, quedant incompleta la reforma per manca de pressupost, per això es necessita una remodelació que l'aproximi a l'orgue de Scherrer.

Parròquia de Sant Andreu (Santanyí)

Orgue de Jordi Bosch del 1762. Prové del convent de Sant Domingo de Palma. Fou traslladat a Santanyí el 1837. Destaca el seu ple de XXV fileres, un registre únic al món. Impresionants són les trompetes i la bombardarda. Es tracta d'una gran obra de maduresa del genial Jordi Bosch, que amb tan sols 24 anys romp amb les tradicions i realitza importants innovacions.

Grenzing el restaura el 1984 i el 2000.

■ 1986

Parròquia de sa Pobla

Orgue de la família Caymari. Restaurada la cadireta el 1981, l'orgue major el 1986 i ampliat el 2004.

■ 1997

Convent de Sant Vicenç Ferrer (Manacor)

Restauració de Grenzing de l'orgue major i ecos. Queda pendent la cadireta.

■ 2002

Convent de Sant Francesc (Inca)

Orgue de nova construcció.

■ 2006

Parròquia d'Alaró

Grenzing fa un orgue nou dins el moble de Pere Josep Bosch.

■ 2008

Convent de Sant Francesc (Palma)

Orgue de Jordi Bosch 1771-72. Instrument parcialment nou. D'aquest orgue únicament es conservaven el moble i els tubs de façana, destacant la trompeteria, original de Jordi Bosch, que ha estat recuperada.

Passió per l'orgue

Opinió

■ Una emocionada abraçada dins la sagristia d'Alaró em descobrí que el món de l'orgue és per a gent apassionada. En vaig ser l'únic testimoni d'aquella abraçada no apta per a persones tèbies.

Aquell dia de fa vuit o nou anys sols sabia d'aquest instrument el que havia après durant el llarg procés de recuperació de l'orgue alaroner. Cadireta, flautat, jocs, tiradors, regalies... havien deixat de ser per a mi paraules misterioses.

Grenzing treballant a l'església dels Socors de Palma

Però aquell dia, el de l'abraçada, l'organista titular d'Alaró –Miquel Bennàssar– i el mestre orguener Gerhard Grenzing parlaven del temperament de l'orgue. Siguem sincers: discutien i el to de la disputa era cada cop més fort.

Llavors succeí alguna cosa. Un moment únic. Una emoció que travessà els cors o un pensament comú. Es va fer un silenci profund. En un instant, organista i orguener s'uniren en una llarga, apassionada i fraternal abraçada.

Avui encara no he estat capaç d'entendre què punyetes és el temperament del rei dels instruments. Però aquell dia vaig descobrir que sense passió no hi ha bons orgues ni organistes capaços de fer sonar les divines notes musicals que brollen de cada un dels tubs.

Miquel Bennàssar perd la noció del temps quan s'asseu davant el teclat. Gerhard Grenzing s'emocionà en descobrir a les darreries dels anys 60 els orgues mallorquins. Se sorprengué en comprendre els secrets del mestre Jordi Bosch. I aquesta passió dels primers anys mallorquins l'ha tramesa als instruments que ha creat i recuperat de nord a sud d'Europa, d'Àsia a Amèrica. Els orgues Grenzing són reconeguts arreu del món per les seves qualitats tècniques. Sí, és cert. Però sols arriben a l'excel·lència perquè en cada un d'ells hi ha passió. Molta passió.

Joan Riera
Periodista

Els grans Grenzing

Obra mundial

■ Grenzing dirigeix un equip d'una vintena de persones amb les quals ha treballat a 230 orgues repartits arreu del món. A diversos països ha aplicat l'esperit de registres d'estil mallorquí. Aquestes són algunes de les seves obres més destacades.

El 1990 Grenzing va construir l'orgue de l'Auditorio Nacional de Música de Madrid. Un immens instrument en el qual desenvolupa gran part de les propietats sonores i mecàniques que caracteritzen els seus orgues. Els 76 registres de l'orgue de Niigata al Japó, construït el 1998, estan pensats per fer front als riscos sísmics del país asiàtic.

El 1999 crea l'instrument de la catedral de la Almudena de Madrid amb un disseny inspirat en l'estètica gòtica. Els seus 70 registres omplen la grandiosa catedral de les acaballes del segle XX. A la catedral de Brusel·les s'hi troba una de les obres més agosarades del mestre, una nau molt estreta l'obligà a crear un orgue penjat i amb tres cossos, la qual cosa exigí una mecànica molt arriscada. Era l'any 2000. Cada cop que a la Basílica de Santa Maria d'Elx es representa el Misteri, sona l'orgue Grenzing construït el 2006.

El 2010 nasqué l'orgue de l'Ahyun Methodist Church de Corea. El 2014 s'estrenà el del monestir de Maulbronn a Stuttgart. Enguany mateix ha creat l'espectacular orgue amb 83 registres per a l'Auditori de Música de Radio France. Una obra en la qual "tradició i innovació, artesania i tecnologia, música i arquitectura firmen una meravellosa estructura sonora".

La llista d'orgues de nova creació de Grenzing és llarguíssima, com també ho és la de restauracions. D'aquestes recuperacions sols en recordarem unes quantes: la catedral de Sevilla, els de la seu Metropolitana de Mèxic, el Jordi Bosch del Palau Reial de Madrid, el del Palau de la Música de Barcelona... Una obra sonora impressionant per un home que no ha deixat de treballar al llarg de mig segle.

Orgue de la catedral de Brusel·les

Els organistes i l'orguener

Tribut al mestre

■ **La celebració** d'aniversari d'un fet cultural, en aquest cas, els deu anys dels *Matins de l'Orgue* d'Alaró, sempre és motiu per a felicitar-se. Més en els temps que corren i el poc suport que reben les activitats musicals i culturals en general. Però si, a més a més, es suma el reconèixer la brillant tasca orguenera del mestre Grenzing, la celebració té encara molt més valor.

La figura de Gerhard Grenzing és prou reconeguda dins dels cercles orgueners europeus, asiàtics i americans amb les restauracions d'instruments antics i la construcció d'orgues de nova planta. Però els orgues mallorquins són un capítol apart dins del nostre país. Ell va ser el que va obrir la porta a les restauracions acurades i amb criteris històrics, fet pel que sempre li hem d'estar agraïts.

Miquel González
Professor d'Orgue
Conservatori de Lleida

■ **En Gerhard Grenzing** és considerat un dels més grans orgueners universals. Així ho demostren les obres importants que surten del seu taller i que són admirades arreu del món.

També s'ha distingit per les seves restauracions d'orgues històrics. Anys enrera vaig poder fruit de moltes de les realitzades a Mallorca. Quin goig tocar al Socors, a les Jerònimes, a Sant Francesc, a sa Pobla, a Santanyí i un llarg etc. Tots aquests orgues callats durant tant de temps, van recuperar les seves veus d'origen gràcies al bon fer d'aquest orguener insigne. Gràcies Gerhard!

Montserrat Torrent
Organista
i catedràtica emèrita
del conservatori de
Barcelona

■ **Hom diu** que la història sempre té quelcom de subjectivitat, atenent a qui la conta o qui l'escriu. La història dels orgues de Mallorca l'han escrita noms com Febrer, Estada, Caymari, Bosch, Thomàs, Cardell... Però, avui en dia, aquesta història tampoc es pot entendre sense el nom de Gerhard Grenzing, el qual ens l'ha redescoberta, recontada i transmesa d'una manera objectiva; vet ací les seves restauracions històriques i els nous instruments que ens deixa pel futur, no tan sols aquí sinó arreu del món.

Atent a allò que en cada cas demanava l'instrument, Gerhard Grenzing ha sabut aportar l'ofici i el respecte necessaris per ferne brollar la música, fins aleshores, callada. A ell i pel seu llegat, moltíssimes gràcies. *Ad multos annos!*

Tomeu Mut
Organista de la Seu
de Mallorca

■ **L'orgue és** la passió primerenca assaonada per l'atracció reflexiva de la maduresa.

Sempre tenc present l'orgue del convent de Campos, la seva sonoritat tan delicada i, a la vegada, poderosa veu. Orgue gens ostentós però gran en perfecció. Ànima amarada pel buf de l'antigor, pel seu orguener i per la singular personalitat de qui va restaurar-lo, Gerhard Grenzing. Em va sorprendre el seu especial caràcter. Tot ell era bell i m'aglapia el seu encant.

Cada registre m'omplia amb la novetat d'haver descobert un altre so encara més meravellós. Tenia un alè propi que arribava suaument i t'embolicava amb la màgia que sorgia de la qualitat sonora.

Amb una restauració encertada es va aconseguir tornar a recuperar un instrument callat que roman sempre dins el record dels qui el valoram i consideram un dels més emblemàtics de Mallorca.

Tiana Siquier
Mestre i organista

■ **Vaig conèixer** En Gerhard Grenzing als inicis de la seva activitat, com a restaurador d'orgues barrocs a Catalunya, especialment amb motiu de la reconstrucció de l'orgue de Sant Pere de Torredembarra (Germans Guilla, 1705), entre els anys 1975 i 1979.

En aquest orgue va descobrir similituds amb l'orgueneria mallorquina, que va reconstruir gràcies a la seva experiència a l'illa.

Em va cridar l'atenció el seu respecte pel llenguatge sonor de l'instrument, cercant fins i tot, a l'hora d'harmonitzar, una relació amb la fonètica de la llengua dels seus habitants.

Fidelitat a l'estètica de l'instrument, però amb la idea clara que havia de servir a les necessitats musicals d'avui.

Com a constructor d'orgues nous, destaco el seu esperit de recerca i la seva capacitat d'adaptar l'orgue a cada espai on va destinat i a la seva funció. Els seus inicis marcats pel coratge i la passió per l'orgue l'han portat a la cimera en l'art de l'orgueneria.

Josep Maria Mas i Bonet
Professor d'Orgue i Baix Continu del Liceu

■ **Gerhard, el meu estimat** Gerhard. Et vaig conèixer quan eres molt jove i just casat quan vaig fer el meu primer viatge a Mallorca. El descobriment de l'orgue que acabaves de restaurar va ser per a mi una gran commoció.

De seguida em vaig adonar de la teva exigència en la perfecció del teu art, respectant als que segles abans havien concebut aquests instruments.

Per això, com a testimoni d'admiració, tot d'una et vaig comanar els nous orgues d'auditori i el de Ménésterol, que encara són objecte d'admiració per part de tots els organistes. Estic orgullós de poder dir-los: són obres mestres de Grenzing.

A més, no seria jo el culpable si decidires establir-te a Espanya després d'haver-hi descobert l'orgue de Covarrubias?

Francis Chapelet
Organista i concertista internacional

■ **Ja durant** la meua carrera vaig conèixer en Gerhard Grenzing. Era l'any 1985. La seva acollidora generositat, la seva disposició a conversar, la seva manera atenta d'escoltar i el seu interès d'anar fins a l'últim detall, em van obrir nous horitzons ja en la nostra primera trobada. L'horitzó artístic es caracteritza per l'experiència emocional.

La profunditat de l'emoció dóna lloc a la disposició, també en les coses externes com la tècnica, l'artesania i el so per superar totes les línies que ens són donades a través del que ja hem après.

La intrèpida superació d'aquest tipus de línies m'ha fascinat d'en Gerhard en cada trobada des de llavors. La seva actitud mental es cristal·litza en els seus instruments i en les seves restauracions: involucrar-se amb alguna cosa en la seva totalitat. Per mi, l'orgue d'Alaró és un orgue me-

ravellós perquè hi ha quelcom que parla des del seu interior (o millor dit, canta):

La claredat sense pre tensions del Nord, els expressius colors del Sud, la brillantor d'un gran esperit, el compromís de calor humà.

Quan es parla del caràcter d'un orgue, per descomptat té a veure directament amb el constructor i el seu equip. En Gerhard és per mi un veritable artista en el sentit ampli de la paraula.

Jürgen Essl
*Organista
i compositor*

■ **Parlar-vos** d'en Gerhard Grenzing no sols és un honor sinó que alhora és un goig i una satisfacció perquè sempre és un plaer parlar d'un amic, i en aquest cas d'un amic que precisament vaig conèixer a Mallorca deu fer uns 45 anys.

Feia poc que amb la seva Maite –filla del Cap i Casal, i més estricta-

ment filla de l'ex vila de Gràcia– acabaven de tenir la seva filla Natalie. De seguida em va parlar dels interessants orgues construïts pel famós orguener mallorquí Jordi Bosch i així va començar la seva intensa –i gairebé immensa– tasca de constructor i alhora de restaurador d'orgues a Mallorca.

Uns anys després, els del Principat ja el vàrem tenir més a prop ja que va instal·lar el seu taller al Papiol. A partir d'aquí la seva vàlua com a mestre orguener es comença a estendre per tota la Península, per Europa i per altres continents... i podríem continuar parlant-ne tant llargament, com llarga és la seva carrera professional i com d'àmplia i extensa és la seva llista d'amics i sobretot d'organistes de tot el món que valorem i gaudim de la seva mestria...

Moltes gràcies per tot i que molts anys puguem continuar gaudint de la teua obra!

Joan Casals i Clotet
*Organista i professor
de la Universitat
Autònoma de
Barcelona*

■ **Vaig conèixer** Grenzing a l'any 1972. Des de llavors vaig observar com ell amb una excel·lent formació i amb les dues mans buides va començar a restaurar orgues històrics a Mallorca.

Ha desenvolupat una remarcable activitat fins a assolir el més alt nivell en la construcció d'orgues que l'ha fet mundialment conegut. Amb molta feina, inspiració i esperit de recerca, ha construït i restaurat, amb amor, orgues arreu del món.

Aquesta és una herència comparable a la dels més famosos constructors de la història de l'orgue com ara Jordi Bosch, Arp Schnitger, Gottfried Silbermann i Aristide Cavallé-Coll.

Göran Grahn
*Expert en orgues i
director del museu
d'instruments
d'Estocolm*

■ **A la fi dels anys 60** una resposta artística-visceral va dur a un jove orguener d'Hamburg a fer de Mallorca la seva casa durant 10 anys. Des del moment en que Gerhard Grenzing va sentir el gran orgue de Santanyí es va convèncer que el seu constructor Jordi Bosch (1739-1801) era un geni d'importància internacional. Avui els orgues Grenzing de tots tipus, tots ells profundament inspirats per Bosch, són admirats arreu del món. Al mateix temps Mallorca s'ha enriquit profundament per l'habilitat i el coneixement de Gerhard, audible en molts instruments restaurats (incloent el Socors, Sant Jeroni a Palma, Banyalbufar, Pollença, i sobretot Santanyí), així com en els magnífics orgues nous dins mobles antics a Sant Francesc i aquí, a Alaró.

Timothy Roberts
*Organista i
concertista
internacional*

■ **Comentar la figura de** Grenzing, és parlar d'un gran mestre dedicat tota la vida al rei dels instruments en tots els seus caires: restauració, reconstrucció i creació. La seva obra s'ha estès arreu del món... sense oblidar el seu treball més proper a nosaltres com, és el que celebrem avui a Alaró.

Ha investigat sobre els orgues històrics, i d'una manera especial sobre Jordi Bosch, essent la culminació del seu estudi, la reconstrucció de l'orgue de Santanyí. Igualment seguint les passes del nostre orguener reial mallorquí, duent a terme la creació del gran orgue de la Basílica de Sant Francesc.

El meu homenatge a aquest gran orguener que ha aconseguit una fama internacional totalment ben merescuda per la seva tasca precisa, impecable i acurada en el seu treball envers l'orgue de tubs.

Arnau Reynés
*Organista
i professor de la UIB*

Biografia

■ Gerhard Grenzing (Insterburg, 1942) estudia orgueneria a Hamburg amb Rudolf von Beckerath i amplia els seus coneixements a múltiples viatges col·laborant durant anys en diferents tallers europeus.

Des de 1967 restaura diversos orgues a Mallorca atret per l'encant d'uns instruments amb forta personalitat que sedueixen al llavors jove orguener. El 1973 funda el seu taller al Papiol, a prop de Barcelona, formant a un grup de professionals que dominen totes les arts de l'orgueneria.

Grenzing és membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona i de la Real Academia de Bellas Artes de Sevilla així com de societats científiques com el Consejo Consultivo del Instituto de Órganos Históricos d'Oaxaca, Mèxic, o de la Societat Catalana de Musicologia.

Amb freqüència és convidat a participar en congressos nacionals i internacionals. Participa en el projecte d'investigació del Fraunhoferinstitut d'Stuttgart, patrocinat per la UE. El ministeri de Cultura li ha concedit la medalla de plata al mèrit artístic i la Generalitat de Catalunya el títol de Mestre Artesà Orguener.

Als seus orgues s'hi han enregistrat més de 60 discs i documentals. Més de 230 instruments han merescut la confiança d'institucions d'Alemanya, Amèrica, Bèlgica, Corea, Espanya, França, Itàlia, Japó, Portugal, Suïssa, etc.

Presidí la International Society of Organbuilders (ISO) del 2006 fins a 2010.

(Del web: www.grenzing.com)

Grenzing, devers l'any 1970, quan feia els seus primers treballs a Mallorca